אפומא דחכמה. על פי הקונטרס הטעם דאין ייד כולי האי עד שתגדל הגלגלת דר"ל הבית קרוב ליפול ולפי הענין משמע שהיה בנין חזק שהרי מתוך העושר בגלה וכמס' שבת (דף עז:) נמי אמר מאי "אפגלא-אפיתלא" דין=שמאספין שם לדין משמע דבירה גדולה היא ונכתבה לר"י דכד ביידא נכתמא= כשמדם לותו הכד בידו שזהו דבר מועט הרבה ר"ל מתגדל האפדנא חייב להרחיק בריבב"ה גרלה שתין פ"ה דחוק, דבדבר מועט מתגדל הגלגלת שהוא דבר קל אף על פי שהאפדנא אינו מתגדל כל כך:

זוקא הוא דקא ממטי לה. **שמיה** לר"י דלמייב משום אם

*מידי דהוה אחבנו וסכינו ומשלו שהניחן ברשם גנו ונפלו ברוח מזויה והזיקו דחייב—משום אם כדאמר בפ"ק דב"ק (דף ו.) והכא דאמטי ליה ברוח מזויה—אחיירי אדפרק עלה 'מזורה ורוח (ד) מסייעו' דאחיירי ברוח מזויה כדמשמע בהכונס (שם דף ס. ושם) גבי ליבה וליבתו הרוח, אדפרק 'מגן היולא מתחת הפטים' דהיינו ברוח מזויה דחייב—משום אם דגבי אם קתני*לה בהכונס} ואומר ר"י דלא דמי לאם דאין חייב משום אם אלא כשעשה האדם את האם לבדו כדכתיב המבעיר את הבערה" בלא סיוע הרוח ואח"כ הולכת על ידי רוח מזויה אבל הכא אין עושה לבדו כל עיקר—אלא ע"י הרוח דאי לאו רוח לא הוה רקתא אזלא כל עיקר ודמי לליבה וליבתו הרוח דפטור והיינו דמשני כי פריך בסמוך מ"ש מגן דהוה סלקא דעתך דדמי ממש לגן ומשני התם ניחא ליה דליזל ומהכוין להכות בכח עד שיצא הגן (ה) ונתרחק בלא שום זיקא וחייב משום אם על מה שגומר והולך על ידי רוח מזויה אבל הכא לא ניחא ליה דתיזל כלומר ואינו מכה בכח ואי לאו (ו)ארוח אין הרקתא הולכת כלל, ואם יהא חייב להרחיק מידי דהוה אגורן דמתניתין דחייב להרחיק אע"ג דזיקא ממטי ליה וי"ל דמתני' כרבנן והכא אחיירי אליבה דר' יוסי דלא מחייב אלא בגירי דיליה והא דפריך מגן ולא מני לאוקמי דהיא דגן לרבנן משום דלא פליגי רבי יוסי ורבנן לענין חיוב תשלומין אלא לענין הרחקה ואם דחוק לענין חיוב תשלומין מאי שנא מגן וי"ל

מנמייה דאפילו לר' יוסי מרחיקין אע"ג דהיא גופה ממטיא נפשה (ז) כמר בר רב אסי ומיהו התם משום דזימנין דבהדי דלגא כר' כדהאמר לעיל אבל השה מטרבין לעיל (דף כג.) דאמר רב יוסף אפילו לי קורקור מהכא ר"י לגמרא לא סבר לה כרבינא-דל"ת פוסק כמר בר רב אסי וכאמימר ועוד אומר ר"י דבעלי חיים שאני דאמרי טפי מלות דכח אחר מעורב בהן בדאמרינן בבבא קמא (דף ו.):

מאי שנא מזורה ורוח מסייעתו. **ורבינא** דלא גמרינן משבת לענין אשלומין דכדמפרש רב אסי בהכונס (ב"ק דף ס. ושם) דגבי שבת מלאכה מחשבת אסרה תורה אבל הכא גרמא הוא ונגרמא במקצת פטור הכי נמי לא גמרינן מהתם שיהא חייב בתשלומין לא גמרי, לענין הרחקה דליחשב גירי דיליה שפיר כיון דגרמא בנזקין אסור: **ורבינא** מאי שנא מגן. ומ"ש ואמאי קאמר ורבינא, לאמימר נמי היקשי לענין חיוב תשלומין מאי שנא מגן וי"ל משום הכי נקט רבינא דאמימר הוי מלי לאחויי דה"ל (ח)חייב לדידיה בתשלומין דלגמרי מדמה לה לזורה ורוח מסייעתו:

אחד נפנים ואחד כל חילן. מתוך פ"ה לעיל (דף יח.) משמע דנקט "אחד נפנים" משום דשייך בהו כלאים דהבית ראיה מכאן דכשיש גדר ליכא איסור כלאים וזה מכאן' ואין נכתב "דשדה חבירו" דקתני הכא בטל כרחך לאו בשל זרעים אחיירי דהא מוקמי' בגמ' דמתני'=לחילוטה לחילוטה וגפנים לגפנים אבל חילוטה לגפנים בעי טפי משום ליפרי ומהאי טעמא גפנים לזרעים בעי טפי, אלא דנקט "אחד נפנים ואחד כל חילן" דלא חיסוק אדעתי' למימר דשיעור ד' אמות דמתני' דוקא בגפנים שמליט בהם שיעור זה במקום אחר לענין כלאים: **אבל** בבבל ב' אמות. **תימה** דבפרק המוכר את הספינה (נקמן דף פב: ושם דף פג.) גבי קנה ג' קנה קרקע דאמר רב יוסף עובדא הוה בדורא דרבינא דאמר רב אמות מהתם דבבבל נמי בעיינן ד' אמות דבבבל הוה מעשה ונ"ל דבהתיא דורא דרבינא היה להם מחרישה גדולה כמו בארץ ישראל: **אבל** בגפנים בעי טפי. והיא כשלטע דלעיל כשהם גבוהים אבל אם נטע גרעין לא דממילא קא גדל ולא גירי דיליה הוא: **אנא** לא קיילנא דאמר רב כו'. ומ"ש התנן במתניתא דקונן ומותן דמיס"ל דאיכא לאוקמי בחילון סרק, אבל הכא דאמרינן בהחובל (ב"ק דף נב.) גבי הנהו דיקלי דמכחשי בגופני הוו דקאמר "למחר אייתי לי מקורייהו" אלמא משום היזק גפנים מותר לקוץ דקלים? **ויש לפרש** דשאני התם שיותר מדאי היו מכחישים בגפנים עד דהוה טעים בהו טעמא דחמרא: